

Studinajumus nem preti:
Iwā, pēe Lankowska un Līkopa
Leelajā eelā № 7, Helmingsa namā,
gā, B. G. C. Kapteina tga grāh-
ode, Gelsch-Migas Leelajā Rehninu
eelā № 10.

Makfa var fludinajumeem:
o. var sihku ralstu rindinu; pahre-
schana is hweeschahm walobahm
par brihwu.

"Latv. Aw." war apostellet:
Jelgawā: Pee Lankom̄ska un Vilopa lgeem, Beclaja eelā № 7, "Latv. Aw." ekspebizijsā.
Bauskā: Steina lga apteekā. Talsōs: J. Hirš man a lga un h. To w a lga graham. bode.
Auldiķā: Herd. Vesthorn a lga un H artman a lga graham. bode. Wigā: J. G. C. Kapteina
lga graham. bode. Gelsīch-Rig. Veel. Nehnini eelā № 10; W. J. Hädera druskaaw, Paleijas eelā № 3.

Firs' Bismarks atkahpees no amata

Itin peepeschi paaule tikusi istrauzeta zaur atgadijeenu, kuru wisi atsibst par wißvarigako vahrgroßjumu, kas ilgds gaddos notizis. Proti Wahzijas walsis-kanzleris, firsts Bismarks, atlahpees no wifem fa-weem amateem. Zau lahdas deenas preelch tam awises finoja, ka starp jauno Wahzu Leisaru Wilhelmu un wina walsis-kanzleri pastahwot domu starpibas, un ka pehdejaits tamdehl domajot us atkahpschanos no amata. Bet neweens negribeja tizet, ka tas ari pateesi ta notiks, un wisi bija pahrlezzinati, ka leeta tilfshot drihs isslihdsinata. Jo ka Leisars til flawenu wihru, kas Wahziju padarijis par til warenu walsti, kas apakch trim Leisareem gandrihs 30 gadu, wißaugstakamamatä stah-wedams, waldibas groschus turejis fawas rokas, weenumehr un wi-fas darischanas pret wifem ahrigeom un eekschfchligeem pretineekeem paturejis wirsroku, wißgruhtakos fchkehrfchlus uswaredams, fawai teh-wijat un winas waldineekeem bija eeguwis nemiristamu flalu un pawifam nezeretu waru, waretu atlaist, to ne muhschau neweens nebuhtu tigejis. Wißa plaschaja paaule naw neweens dands-mas isglihtotas tautas, kas nebuhtu skatijusees waj nu ar bailehm, waj ar zeribahm us Bismarka wezumu; jo lat gan tas wehl loti spiringts un pilna spehka, tad to mehr tak ikweenam zilwekam reis jamirst, un kas 75 gadus faneedsis, ta gaita tuwojufees zilweka muhscha nepahrkähpjamai robeschai. Kad tahds wihrs mirst, tad tas atstahj robu, kuru neweens zits nespheji isplidit. Kamehr tas dñishws, walsis eenaidneeki ir nedroschi un bailigi, un tamdehl tikai us to gaidot gaida, ka nahwes engelis wineem nahktu palihgå. Turpreti ustizige draugi un wisi tee, kureem tas bijis par fargu un aissstahwetaju, droschi palauijahs us wina gudrigu, no wifas sids webledamees, ka wina dñishwibas deenas tiftu ilgi pagazinatas.

Otto Bismarks ir muhsu gadu simtena wišgudrakais zilwels. To neweens, neds peekriteji, neds eenaidneeki, neleeds, un pasaules weh-sture nesina newena zita waldibas wihra minet, kuzam tik apbrihno-jam: s gara dahwanas buhtu bijusčas peeschkirtas, ka Bismarkam, kas us mata ilgus gadus us preekschu flaidri paredseja un finaja pateikt, pa-kureem jeleem tautas un waldineeki staigahs un politika nogreesisees. Ko tik ween ziti isgudroja, lahdos bardos tee tik ween, slepeni, waj at-flahti, faweenojahs, Bismarka darbus issaukt, to winch jau wisi sen-bija aprehkinajis, pilnigi gataws un rihkots, un wifem pretineeseem-bija japaleek kaunā. Kad preeksch lahdeem 40 gadeem Bismarks eestahjahs politikas darbos, tad tas ar fawahm domahm bija itin-weens pats; winch pahr Eiropas politikas leekahm domaja pawifam zitadi, nelā wisi ziti zilweki. Weenigi nelaika Keisars Wilhelms I. at-sina wina leelisko gudrību un tai pilnigi ustizejahs, lai gan wisa pa-faule, wisi pawalstneeki, radi un padoma deweji brehza, ka Bismarks esot puštraks zilwels, kusch fawu waldineelu, tantu un walsti nowedi-ſhot postā. Tomehr ſhee abi nelikahs maldinatees, bet droſchi stai-gaja fawu zelu us preekschu. Wahzija toslit bija pawifam nefpehziga-
jumi. Melku tautu bījā ſeibālta mīnēk duſdu molād molānēk ſtern

Paspashri.

Nandas Fahribas angli

(8. *Turbinaria*.)

"Marij", tu nabaga behrns," Schpehts schehlojahs, kad mihlafo re
dseja meerigu un faufahm azim eenahkam, un tai sneedsa preti abaë
rokaä, to schehli usskatidams.

"Nabaga, Frizi," wiaa atbildeja, "tahda es ne-esmu wis. Ween
tule un no zilweleem atstahta, fa til to wirs semes war domatees, —
tahda gan es esmu, bet ne wis nabaga; jo tagad es atjishstu un fa-
juhtu sawos firds wiisdiakos dibindos, zik bagats ir zilwefs, kad wi-
nam ir ustizams, schehligs Deewos, pee fa wiisch war meklet eepreezi-
naschanu, us ko wiisch war palautees, kad tam zilwei newar palihds.
Es manu, fa Wiisch ir tuwu un ar Sawu palihgu manam wahjumam
palihds; jo fa gan zifadi es maretu vanest tahs sehdos, fas nehdeis

"Bet, mihla Marij," Frīzis fazija klusā pahrmesčanas balsī
mei tād tu darās kā ori cā maratu temiņi cilvēki?"

"waj tad tu doma, ka ari es waretu fewis aismirst?"
Tagad us reiss pluhda is Marijas azim aisturetahs asaras. Sirdē tagad pagehreja sawas teessbas un atdarija awotu, lo Deewa schehligā mihlestriba likusti zilwela ažis, kas ar sawahm ruhktahm un tadschu tiit atweeglinadamahm lahstehm noslalo pat breesmigakahs fahpes. Meitene, ruhkti raudadama, pveeglaudahs pee mihlotā wihra fruhts, kas ta

"Né, Frizi," pehz kahda brilshcha wina til-ko dsürdamâ balsi teiza
wina ar asarotahm azim usluhkodama, „ka ari tu mani atsiahfi, tagad
atsiahfi, kur es til breefsmigi weentule, to es nedomaju wiš. Kà tad
lai es ari wehl to panestu? Tu jau fini, ka es esmu newainiga un
nela nesinaju no brahla noseedfiga darba. — — Al. Deewö, waj tad
mahte to teefcham sinaja, — waj tad wina pateesi ir dalibneeze pe
jchi darba?" wina, veveveschi uslehdama un pehz peeresë kerdama, pra

„Lai tas tagad paleek, mana mihlakà!“ Frijis meerinadams teiga „Lagad wina jau stahw ta Soga preefschâ, kas labaki pasihst wainibun un newainibu, nela mehs jilweki; mehs neteefasim un ne-apfuhdsefin

"Tew taisniba," Marija atbildeja. "Bet tas wiss ir tis ahtri
tis negaidot pahr mani nahjis, ka es nemaj nespēhju pahr to lāhtīg
domat. Tomehr Deew's man valihdsēhs. Wina rokās es grību pam
sam nodotees, kuras gan dasch'reis zeeti un gruhti foda, bet tadfschu ar
weenu paleek usfizamahs Tehwa rokas, tam wiss eespēhjams, un kād
ari wahtis, ko tāhs ūtuschas, dseidina. — Bet," wina atkal usfahka
vebs tam, kad sānu galwu pee mihlaka kruhtim lāhdu brihdi bīsa ve-

69. *gada-gahjumš*

"Latv. Aw." war upstellet:
Gelsch- un ahrsemē: Rudolfa Mosses lga wiſas elſpedizijs. — Walmeerā: Trey lga
grahmatu bode. — Walkā: M. Rudolffs lga grahmatu bode. — Peterburgā: pee Pe-
terburgas zeen. Latweſchhu draudses mahzitaja. — Bes tam: pee zeen, mahzitajeem —
tillab. Helsēmē, kā ari Kurfemē.

Malkā, Jelgavā fanemot:
par gadu 1 r. 50 l., par pušgadu 90 l.

Malkā, pahr pastu pēc suhtot:
par gadu 2 r., par pušgadu 1 r. 25 l.

Ekspedīzija:
Jelgavā, pēc Lankovskā un Līkopa
lēģem, Leclāja celiā № 7.

furahm waldija sihwa neweenprahhiba, un wifas zitas Ciropas leel walstis un tautas politikas finâ noskatiyahs us Wahziju, kâ us ma eewehrojamu leetu. Kaimiri par Wahzijas teesibahm un wehlefschahnahm mas kô behdaja; katrs domaja, kâ tai warot pehz patikschana pahri darit, un tai atnemt, kas tam bija pa prahtam. Bet 20 gad laikâ leeta pawifam zitadi nogrosijahs. Dahri, kas bija pefawina jufshees gabalu no Wahzijas, tika uswareti. Tad iszehlahs leels karsf ar wareno Austriju, kas ar tahdu sparu tika wests, ka mehneshcha laik. Austria pawifam tika fakauta, un ka nu wisi domaja, ka win tapshot galigi sadragata. Bet Bismarks, wifeem Wilhelma par doma dewejeem pretodamees, peerunaja sawu fungu, lai tas Austria ne puhra-wetas semes ne-atnemtu, bet flehgtu muhschigu meeru. 4 godus pehz tam Frantschi usbruka Wahzijai; bet tas teem flitti isdewahs Dauds breefmigâs kaujâs tee tika pawifam uswareti, Frantschu Keisar Napoleons ar 100 tuhft. saldateem sawangots, un wifa Franzija eela rota. Bet atkal Bismarks netahwa, schai walstij wairak atnemt, nel tikai tos gabalus, kas no Wahzeescheem bija apdihwoti, un kurus Frantschi lahdus 200 gadu preeskâ tam bija Wahzijai nosaupijuschi. Bismarks un Keisars Wilhelms I. fazija, ka wini nelahrojot pehz swesch ihpaschuma; lai zitas tautas paturot, kas tahm peederot, kad tikai Wahzija paleekot neutrauzeta no kaimiri warmahzibahm. Zaur tahdu tan fnibu Wilhelms un Bismarks eeguwa wifas pafaules zeenischamu un utizibu. Katrs redseja, kâ schee wihi ari tad, kad wineem bija piln wara un brihwiba, sawus pee semes guledamos pretineekus nogalina un fapostit, tak to nedarija, bet kâ ihsti krisfigi ziliwei isturejahs, fawai tautai un wifai pafaulei par gaishu preeskchishmi. Wisi Wahzjas waldineeki un wim walstis nu labprahktigi eezechla Wilhelmu, kâ lihds schim tikai bija par Bruhfijas Lehmnu, par wifas Wahzijas Keisaru, un nu eesahkahs tik apbrihnojama un ahtra Wahzu tautas un Keisara walstis usplaulschana, lahdus gan neweens ne fapnös nebija fapnojis, un turklaht schi warenâ leelwalstis bija paslikusi par wifas pafales meera fargu. Jo — lai gan ikkatru gadu leels pafaules karsflikahs buht nenowehrschams, tad tomehr Bismarkam arweenu isdewahs nemeerneku zenteenus issault un meeru usturet. Ihpaschi Frantschi puhlini, usbrukt Wahzijai, atreebshchanahs dehl, palika bes felnes; tun preti Bismarks noslehdsa zeetu meera fabeedribu starp Wahziju, Austria un Italiju, kas negik ilgi atpakał wehl sawâ starpâ nikni bija apkarojuschihs un tagad taya wistumokahs draudsenes un zaur sawu dradisbu pafaules meera pihlaxi.

Tā tad Bismarks lihds ar firmo Keisaru Wilhelmu I. ne tik wees Wahzu tautai, bet wifai pāfaulei bijuschi par leelu svehtibu, un jaunto tee eeguwuschi nemiršamu flānu un wifas pāfaules godbīhjibū un pateizibū, ko tagad jo gaifchi war redset. Jo wifas zitas tautas, par Frantschi, kas to tak senak wisniņnaki eenihdeja, noschehlo Bismark atlaikyschanos no amata, weenbalsīgi issazidamees, ka winsch it muhs laika wisgudrakais zilweks, un ka winsch pehdejōs 20 gadōs wifū sawarū un audribū isleetajis vreckch meera ustureschanas.

Bet kamdehł winsch nu atkahpees? Us to truhfst atbildes. Lai-kam gan Bismarks, manidams, ka wina dñshwes gaita tuwojahs fwawm galam, turejis par gudraķu, pee laika walsts wadibu nolikt zitās rokās, lai, kamehr wehl pee dñshwibas un ar fawu gudro padomu war buht flaht, jaunaki spehli meerigi waretu eestrahdatees. Jaunais Keisars Wilhelms II., kas Bismarku loti mihlē un zeeni, ir duhſchigs un ahtrs wihrs, kas pats wisās leetās grib strahdat, un furam tak reis ari bes Bismarka buhs ja-istek. Lai nu tas tagad isdara fawus mehgınajimus, — lai tas isprowē, kā bes wezā, gudrā walsts-kanzlera waldibas groschi jatura. Sinams, ka winam dauds leetās ne-isdoſees un brihscham no-eefees ſchķihbi; tad wezais Bismarks ar fawu gudro padomu wehl buhs pee rokas, un tā tad jaunais waldineeks zaur pascha peedſhwojumeem ifsmahzifees to wiſgruhtako darbu, to waldiſchanas amatu.

Zihniusch deht pascha ustureschanabs

Gruhti laiki, gruhti laiki! ta tagad vſird dauds ſcheljamees. Semahs labibas zenaſ un iſgahjuſchahs waſaras leelaſ ſauſums un ne-augliba ir ari teefcham nabaga ſemkopjuſ noſspeedis, ta ka daschſ aif truhzibas wairſ neſina, ka lihdſetees. Kaut fchi peemekleſchana jele daschu, kaſ labakos laikos beſ behdahm un ſali noſdihwoja, modinatu, greſtees uſ pareiſa zela, pehz ta wahrdar, kaſ faka: „Luhds Deewu un ſtrahdà“. — tad ari fchiſ tulſchais gads tam buhs par fwchtib! Kur kahda pelka atronama zaur peewechanahm, tur aif wiſai flifta ſeemas zela netruhkf brauzeju, lai til kahdu rubliti waretu nopeſnit. Nedekas tirgi meeftos gan ſtipri top apmekleti, bet leelaka daka pahrde-weiſu juhtahs ſawas zeribas peewiltsi, nepanahkdami peenehmigas zenaſ, jeb ſawu prezi nepawifam newaredami pahrdot. Labakos laikos lau-zeeneeki mehdſa pat lihds wehlaſ wakaram pilfehtas ſtureeſ un tur jautri padſihwot, — bet tagad — til-ko ſawas waijadſibas iſdariju-ſchi — ſteigſchus dodahs projam, ta ka pehzpusdeenäſ til kahdu retu wehl eeraudſiſi. — Truhziba gan jau daschu padara gudraku, — bet ko lihds gudriba, kaſ pawifam tulſcha kabata! No neneeka pat wiegu-drakais neka newar iſdarit. — Zil dascha faimneeziba ta panikhufi, ka paradus uſ paradeem krauj, ne-eewehrodama, ka, kaut tai ari wiſus pa-radus atlaiftu, ta tomehr neſpehj paſtahwet, tamdehſ ka now waija-dſigà kapitala, ar ko no jauna eefahkt. Tahdi laudis til ween ſawus tuwakus lihds gahſch poſta, newaredami deenestnekeem winu iſpelniſo algu famakſat, un wiſas zitas maſhafchanas atlhiſinat. Teem gan — jo drihsak, jo labak — deretu faimneezibu atſtaht un ſtrahdneeku lahrtä ſtahees. Godigam, uſ gada falihgufcham ſtrahdneekam fchais laikos wehl ta meerigaka diſhwe; tas ar ſawu nopeſni iſteek beſ ſeekeem firdehſteem. Daschſ ſtrahdneeks, taupigi diſhwodams un kahdu ma-ſumu eekrahjis, ſteidſahs, par faimneeku paſeltees; wiſch nem pat bei-đſot noſdihwotas mahjas, zeredams, ka tam jau tuhſit Deewa fwchtiba rafees wiſas malas, — bet peewilahs. Ailect pahris un wairak gadu, lihds no laiſtee laufi aktal fahk zik nezik publinu un leelabs iſdoſchans

un faderigas, un turksaht, kad ta wehl tik negaidot nahkuñ, — tab tomehr s̄hi aufsta, zeetsfirdigà nefaderiba, s̄hiñ wisu mahtes juhtu aiseegums!"

To Marija nebija domažuši no swaineenes, tapehz ka wixa tai
bija tuhslit sian laidusi pahrt mahtes nahwi; turpreti wixa jau no pus-
deenas bija gaidijusi, ka swaineene to apmeklehs, un zerejuši, ka ta,
pehz tam, kad wixa pahr sawu paſhas nelaimi buhs apmeerinajuseſeſ,
nahks un tai valihdsehs. Wixa to nemas nebija turejuſi par zitadi
eefpehjamu, — un tagad ſchi nejaukà maldfchanahs! — Bet ari tas bija
japanefs, un augſchup fuhtijusi karstu luhgſchanu, wixa bija meerigaka;
pahr wian nahja brihnischligs meers, fwehtais ſirds meers, kas is ti-
zibas nahk: Deewos muhs kahd'reis pahrmahza, bet Winsch mumus ari
valihdſ

Kluſi raudadama, wina ſpeeda preezadamos behrniſ ſee ſawas
ſtids, kureem tagad, bes fa tee to ſinatu, nebijia ne tehwa, ne mahtes,
un fa droſchinadama bals ſinai no augſchenes fazija: ſchee behrni

Waj ari teefham wirai nebija par atweeglinajumu, ta newainigi behrni bija ap wirau, tur tik grehki no wifahm pusehm nahza preti? Waj nebija wirai par atspirdsinajumu, jautros behrnus, kas ar tik leelu

mihlesibū tai peeklehrahs, sawā nejaukā weentulibā pee fewis redset, un
aij sawas mahtes gahdachanas par wineem aismirīt bailigahs, nejau-
kahs domas, kas jan wifū pehzpusdeenu wiras firdi peepildija? — Bil-
ari patihkomi wirai eefahlot bija mahjas kluſums, pebz tam, kad
Schpehts bija aifgahjis, gahdat par wajjadisgo pee wiras mahtes ap-
glabachanas, un kad mahjas laudis bija aifgahjuschi pee ſawa pebz-
pusdeenas darba, — tad tadſhu pehdigi tai tihti fweschadi nahja
preekſchā, kad neweens no kaimineem wiras mahjas nerahdiyahs, jeb-
ſchu gon ta mahtes peepescho nahwi bija zeemā pawehſtijusti zaur fal-
vari. Ta moinez təz minoi ſwefhadi iſlīpēla toraki. ²

pon. Jo wairat tas winaf wehchadi nūtahs tapehz, ta u... zeema jauko zeema eerafshu mehdsia augstī zeenit, pehz furas kaimirai pēe satras pēe wineem peederofschahs dūmītas labklaahschanahs un truhluma nehma dalibū, un to satru reiss pēe preekeem un behdahm usmanigi un ruhpigi, pat wairak eevehroja, nela fawas paschū dūmītas. Kad tas nu tā bija, tad Marijai kaiminu atrauschanahs bija ja-eeskata lā fuhsdiba pahr to mahju, furas lozellsis bija tik gruhti noseedsees. Marija newareja schaubitees tai finā, ta winas brahla apzeetinafschana un tahs eemeels jau zeemā buhs pashtstami. Gan jau swaineene fawā leelā nemeerā fcho wehstī buhs deewōgan flani ispaudust, lai pati waretu no satras dalibas remschanas un lihdsnoseedsbas ifrahbditees tihra. Ieb waj warbuht tapehz nerohza kaimirai, ta wini, tāpat lā swaineene Anna, nelaiki tureja par winas nelaimes zehleju, un tapehz ari pehz tahs nahwes negribeja no winas nela finat?

Tahs bija jaunas ruhpes un behdas, kas Marijas ārbi gruhti speeda, un pee behdahim pahr brahli un nomiruscho mahti wehl pee-

atmalsat. Zil daschs, ta daridams, usnemahs wairak, neka winsch spehj, un zaur to saudē fawu gruhti fawahktu padomiu un pat fawu weselibu! Tamdeht labi jarehkina un japahrdomā, pirms tahu foli sper. — Zaur truhzibū schogad gan masak buhwes darbu rafees, un rokpelneem gan wairs tahda pelna nerafees, kā agraf; bet tomehr deenestneki netop wis lehtaki, — pat meitahm daschā gabalā maksā 50 līhds 60 rublu lones. — Leelakas rentes weetas schim brihscham atron mas nehmēju, un tik par loti semu zenu. Muischu rentneeli zaur pagahjuscho plahno gadu ir dauds wairak zeetush, neka daschs faimneeks ar masaku grunti. Daudseem salogs bija ja-aisnem preeksch rentes maksafchanas un pat preeksch laika rentes weetas ja-atstahj. — Wairak neka wifas zitas ruhpes jau tagad daschu faimneezibu speesch leels truhkums pehz lopu chdama. Daudsi jau steidsahs, no Leischeem few falmus eegahdatees, lai waretu fawus lopus ismitinat līhds ganamam laikam. — Schahdas un tāhm līhdsigas ruhpes tagad daschu fremt, un naw wis weegli fazit, kā lai no tāhm atswabinahs. — Bet waj tad schis ir pirmais un weenigais gads, kas wiseem tik smagi fajuh-tams? Waj wehl naw atminā gadi, kas wehl gruhtaki bija panesami? Dahrdiba pat deenischku usturu pazehlahs dauds augstaki, un tomehr tas Bisiwarenais naw neweenu atstahjis bes palihga! Winsch ir lizis pehz daschahm behdahm atkal fawai fwehtibai atspihdet, un tapehz ari neklahjahs, tagad suhditees, bet zeribas pilni pakautees us Wina scheh-lastibu un scho pemellefchanu isleetat kā iħstī derigas saħles, kas lai muhs ahrstetu no daschas apgrehzibas un muhs westu pee pareisaς Deewa atsħiħchanas un us labaku, kristigu d'sħiwi. Zil daschs naw, istiżiż buhdams, tam wifa laba Dewejam muguru greeħis, tik ween us fawu gudribu un spehku pakaudamees; bet nu tagad tam ja-atħiżt, ka neneela wairs neħħej! — Lai nu steidsahs, fawu wainu atħiżt un peeluhgtees, — jo tad pateeffi bes apsħehlofchanas nepaliks. — Daschs fawā truhkumā buhs greeħees pee zilwekeem pehz palihga, un buhs daschadā wiħse atraidits tukħchs. Tam waru uſſaukt: „Luhds Deewu“, Tas schehlos, „un strahda“, Winsch tawu darbu fweħtihs! *

Pahrbaudijumi pahr muhſu dahrſneezibn.

(Beigum's.)

Pee mums Baltijā dahrneeziba tik sahl attihstitees, un tāpehz mums nepezeeschami waijaga dahrneezibas skolu. Bet daschs warbuht teiks: „Waj tad Rīgā naw leelu leelee dahrsti? Mahzees kreetni tur, tad ari buhsti kreetns dahrneeks.“ — Bet tuwaki apluhkojot, tas tā wis now. Jo andeles dahrsti ir tā eerihkoti, kā fabrikaš. Us tam neweens dahrneeks negreesch wehribu, waj mahzells ari ko mahzahs, bet skatahs tikai us to, ka tas usdoto darbu labi un schigli pastrahdatu. Jo ilgaki mahzells paleek weenā un tai paschā augu nodalā, jo patih-kamaki tas dahrneekam, un ja mahzells pats us tam nespeedisees, ka tiktu pahrzelts zitā nodalā, tad winsh tur war valikt, kamehr dahrneekam patihk, un ja tam wairs mahzells nepatihk, tad tas faka it weenlahrfchi: „Jums buhstu laiks, raudsitees pehz weetas.“ — Ja mahzells ilgaki strahdā weenā un tai paschā nodalā, tad ari pa-augstina wina algu, un tahdu mahzelsku ir masums, kas spēeschahs us to, lai tiktu pahrzelti no nodakas us nodaku. Bet ari tad andeles dahrstā newar misu mahzitees, ko kreetnam dahrneekam waijaga sinat, kā par peemehru ūršiku, aprīkosu, wihna un ananafu kopschanu un skubinaschanu. Bes tam Rīgas eedishwotajs, kas now bijis us laukeem kahdā muischā par mahzelli, kur buhstu mahzijees dahrstā faknū skubinaschanu un audsešchanu, ari labprahrt us semehm ne-ees wairs mahzitees, un Rīdseneekus tur ari labprahrt wiš nepeenems; jo muischas peenem wiš-wairak dahrstā puischus, kuri strahdā wiſus darbus, kahdi tik ween nahk preeskchā. Tā tad zits nekas ne-atleek, ka, ja grib weetu peenemt un daschu augu kopschanu un audsešchanu neprot, tad ja=eegahdajahs grahmatas un japraktiseere us ihpaschneku rehkinuma. — Andeles-dahrneeki, fawus mahzelsus atlaisdami, ari nenoprafa, ko wini mahs, kas lihdzinatos „ekfamenam“. — Mahzelleem katru festideen teek nauda ismaksata, — bet dascheem jau pirmdieen now wairs ne grāschā. — Is wifa ūheit augščam teikta ir redsams, zil nepezeeschami waijadīgs dahrneezibas skolu.

beedrojahs bailigahs schaubischanaahs pahr mahtes newainibu, tas jau
schoribt wiau bija sagrahbuschahs, kad Anna winas mahti tik greuhiti
apfuuhdseja, — un ta mahtes mehle tik ahtri tika faistita, wina nebija
deewsgan apmeeritata.

Kā spīcīsinadams balsams preefsch winas bija gahdāschana par
brahla behrneem, un tai bija deewōgan darba, us jautro behrnu prasi-
jumeem atbildet un teem stahstīt. Jebšhu gan dasch'reis masīao jauta-
jeeni winai dīli duhrāhs ūrdī, — wišwairak sad tee pahr wezmahti
prasijs, no kuras nahwes wini jau sinaja, bet to, kā jau behrni, ne-
wareja ūkaidri eedomatees, — tad tomehr winai bija par leelu apmee-
rināschānu, kā masīace pahr ūawa tehwa līsteni wehl neneeka nesinaja,
un tapēhž ar tahdeem prasijsmeem winau nemozija. Wixneem tas nebija
nekas jauns, kā tehws ihsaku waj ilgaku laiku nebija mahjās, un tee
pahr to apmeeringajahs, sinadami, kā tehws nekad ar tukschāhm rokahm
nepahrnahza, bet teem arweenu pahrnesa ūkaidri leetinas.

Kad jau bija tumshs, swaineenes kaspone atnahza un atnefa behrnu drehbes un gultinas, — bet bes nekahda zita fawas kundses us-dewuma, ka tikai ta, lai wina behrnu leetas aisenstu us weefnizu. Tur nebija nekahda freizinaseena, nekahda līhdsehdu issazijuma, nekahdas

nas preetjy geuht
fazija un raudade

F u m b a l l

(2. Turpinajums.)

Kā jau dasdī' deen leetū, top wišapkahrt kļufu; leetus piles no-
kriht us audella juuntina un atgahdina isnihlusčahs zeribas. Es īeru
pehž programma, lai prastu wiſčanas ūmagumu vīlnigi ūaprast, un iſ-
rauju wehl otru vapihei lihdsā. Uleezu un eerauga P—neeku eeluh-
gumu. „Tas ir likterā pirksts,” man eekriht vrahā; „wehl naw wiſa
deena paſaudeta. Pulkstenis ir 3; pahri ūndās eſt P—neekos un re-
dseſi masakais mahfīligo apugunoſchanu ar faules lehfsčanu wiſdabisla-
kojā wihsē.“ Leetus, zīl ahtri tas nahja, ari aifgahja, un tamdehē liku
bebrajam us P—neeku E. mahjahm rīſchot, kuru birſe ūwehtkeem wai-
jadseja notiſt. Tur nonahjīs, eſmu bes padoma. Mahjas tūlfčas, kā
iſmiruſčas. Gedſhwneeki, ūwū mantibu ūwechtineeku godvrahtibai us-
tizedami, nogahjuſchi us ūwehtku weetu. Bet kur ūhi weeta un minēta
birſe atrodama, to newaru uſminet. Pehdigi, pa ūeftu grosotees, pa-
manu pee laibareem kahrtsgalā ūarkanu drāhnu; tur garam wed ūelsch
us E. mahju noplauto aholina lauku, un tablak leijā us to paſču
mahju ganibahm. Es nonahku, pa apūhmeto ūelu braukdams, pee bir-

Es wehl reis atkahrtoschü, ka dahrneezibai ar jemtopiou waijaga et roku rokā. Dahrneelam waijaga raudst, lai waretu buht palihdsigs semkopibai. Par peemehru, winam waijaga eerihlot mescha kolu skolu, feht un audsinat osolus, klawas, gobas, oschus un wifus derigus mescha kokus, — ihpaschi lapu kokus, kuri no muhsu mescheem sustin issuhd, — feht un audsinat ari dñishw'schogu kruhmus, ka ari nodarboees ar bischkopibu. Zik bites ir eenesigas wifadā sinā, to nebuhs waijadsgigs ihpaschi eeteikt, — un schis darbs dahrneekam peekriht; jo winam ir eespehjams, dahrsā strahdadamam, ari bites pahrsflatit un buht tuwumā vee speetu fanemshanas. Tāpat ari seemā tam atlikfees wakas brihschi, kuros warehs sagatawot rahmischus un falmustropus. Dahrneekam ari waijaga feht un audsinat beeschu- un kahdu stahdus preeskch fainmeezibas, masumā tos stahdit dahrsā un ismehginat, kahdas sortes tai un tai semē labaki aug, aprehkinat, zik ir isgahjis darba spehla un zik ir bijis eenahkuma, apgahdatees jaunas sortes kartufelu, pawairot un pehitt, kahda sorte isturigaka un waifligaka, feht un audsinat apinus, — wahrdū faktz raudst, kas buhtu derigs un nebuhtu par nastu semkopibai. Un fur naw augu mahjas, tur dahrsneeks war ari buht par flehtneku; jo tas darbs winam it labi peekriht.

Bet kur nu paleek masgruntneeki? Zik faprotams, tad labums no kreetni mahziteem dahrneekem nahk tilai leelgruntneekem, kuri war tos algot. — Nē, ari masgruntneekem buhs tad labaki. Waijaga tilai fabeedrotees un dibinat semkopibas beedribu, un dahrneeks nebuhs wis pehdejais, kas eestahfees par beedri. Tad tas waretu ari buht wi- neem palihdsigs daschejadā sinā, un, ka jau teikts, dahrneeziba ectu roku rokā ar semkopibu. Un fur krahju- un aisdewu kafes ir dibinatas, tur ari nedriksstu truhkt semkopibas beedribu, jo zaur tam buhtu eespehjams kontroleeret, kur un ka teek isleetata ajsnemtā nauda, — un ja beedri apmekletu sawu beedru fainmeezibas, tad tee ari redsetu, kas vee katra labojams un fur kramas kas truhkt, un tad teenm waretu pa-

lihdset ar kreditu un padomeem. S. P.

No ahrsemehm.

Kas nu buhs? Tà jautà wifa pafaule, sinu pahr Bismarck at-
kahpschanos no amata fanehmußt. Wifas pafaules awisés no nekah-
das zitas leetas neteek runats un spreets, kà tikai no schihs ween. Ne-
skaitamas telegramas fkraida ap semes lodi,— bet zita politiska notikuma
tahs nefina wehstet, kà tikai to, kà Bismarks wairš natura waldibas
groschus sawās rokās. Anglu un Kreewu, Frantschu un Austrreechu,
Italijs un Spahnijs, Turku un Amerikas laikraksti, Afri-
kaneeschi un Amerikaneeschi, tik pat kà Eiroopeesch, pahr politiku runajot,
stahw kà apstulbuschi un zits zitam praşa: Kas nu buhs? Waj nu us
pafaules meeru wairš dauds-mas war pakautees?

Keisara Wilhelma II. rākstis, kura tas atbild uz Bismarcka iuhzumu, vien no amata atlaišt, kā arī sākās:

„Mans mihlais first! Ar satriginatu sirdi esmu sanehmis Juhsu
luhgumu, atkahptees no amata. Biju gan zerejis, ka Man tik ilgi, ka-
mehr Juhs wehl pee dsihwibas, nebuhs jasch'kirahs no Jums. Kad Man
tas tagad tomehr jadara, tad to daru ar dsiki apbehdinatu sirdi, tikai
zeredams, ka zaur to Juhsu spehki un dsihwiba, kas tehwijai ir
no tik ne-aprafstami leela swara, tiks faudseti un ustureti. Kad nu
wisi mehginajumi, Juhs patnret amata, ir weltigi, tad ispildu
Juhsu wehleschanos un Jums lauju atkahptees no wiseem faweem
amateem, zeredams, ka Juhsu padoms, darba spehziba un padewiba
ari us preefschu netruhks Man un tehwijai. Usslatu par wieschelhligato
Deewa dahwanu, ka Man, waldibu usfahlot, Juhs bijuschi ka virmais
padoma dewejs klaht. Ko Juhs preefsch Bruhfijas un Wahzijas pa-
nahkuschi, kas Juhs Manam namani, Maneem preefschgahjejem un
Man bijuschi, tas Man paliks pateizigā, ne-isnihzigā atminā. Ari
ahrsemēs ar pateizibu un usslaweschanu peeminehs Juhsu meera poli-
tiku, pee luras ari Es turymak gribu zeefchi turetees. Juhsu nopolnus
peeteekoschi atlhdinat, nestahw Manā warā. Bet lai sawahm firni-
gahm pateizibas juhtahm waretu dot ari kahdu ahrigu sihmi, Es Jums
peesch'kru herzoga tituli un Jums dahwaju sawu bildi. Lai Deewa
Juhs svehti, Mans mihlais first, un Jums wehl peesch'kru dauds lai-

es. Par sirgu peewetoschanu isschlehrdigi gahdats. Minetais fain-neeks wisu sawu milsigo abholina lauku atwehlejis, — tikai aismirits, peefeenamos eerihlot. Pee ziteem sirgeem peegreesis, es usbahschu kumelam oderi galwā, lai fweſchō tambori ne-apgraustu, un to peekabinu pee preelfchejeem rateem, sā to ziti weesi bija darijuſchi. Pee kafes bileteli nöpirzis un sawu wahrdū usdewis, kueu fahdā burtnizā eerakstija, steidsos pee paprahwa lauschu yuhla, fuxi noopeetni, daschi pat ar at-klahlu galwu, luhlojabs gaisā. Baschu laſl' peenahku, lai pee „pehrkon-dimdoschā urā, tā ka wiſa X. birſe noriħb“, peedalitos. No ſtatuwes nolahpj ſlaiks wihereetiſ ar farkanu roſi pee fruhtim. Pee fahkdamahs deijas nepeedalos; pastaigajos pa fwehſtu laukumu, ar eerihkojumeem eepaſihtees un warbuht fahdu paſthſtam u fatrahpit. Bes kafes un ſta-tuwes japeemin — prahwa, labi eerihkota buſete, benki wiſapfahrt ſa-kumplazim un no weenās malas us otru pahrtſtepta drahts ar wirſu ſawehrtahm kraſhu lampahm. Plazis ir puſſaufs purwō; nam par lahu atſpeefchanu jabehdajahs. No dabas wiſch us trim puſehm no laju koſeem aprobefchots un diwās dalas pahrdalits; weena puſe ir lihdsena un mitra, otra faufaka un zinaina. Pirmā, sā fahrtibneeks us waizajuma atbildeja, eſot preelfch wezaleem weſeem ar nedroſchahm ſahjahm, otra preelfch jaunelkeem ar lunfaneem leepleem; pirmā, sā ſa-kumneeki iſſlaidoſa, eſot preelfch fainneeku dſimuma, otra preelfch fal-keem iſh zehiſicam.

Pee bufetes atrodu pahris pasibstamu, no dantscha nonemam zitut, un ta fapulzejamees virse pulzinsch wezu skolas beedru ap fahdu ahtrumā ustaistitu galdu, kureu no nemaldigahm sibmehm par fahdahm kuhts-durwim pasinahm. Lehrsejot, issahitiyu atgadijumu S—neekds un noschehloju, ka zaur to man bija svehtlu atflahschana P—neekds janokawé. Weens beedrs peedahwjahs, no manis nokaweto pawehsjit, un stahstja: „Svehtku gahjeens atstahja skolas namu pulksten diwds, un ta nu fokojahm qazā rindā us X. mahjahm. Skolotajs ar faxoga nefeju gahja pa preefchu, tad dseedataji un wiſpehdigi mehs, svehtku dalibneeki. Sakumtehwa ihpaschumā eegahjuschi, laidahm Zahru dseefmu valā. Spehji pluhda dseija is nenokaufetajahm fruktum, — tikai us beigahm drusku fajuka; bet tai paschā azumirkli fahka fapulzejuschees gawilet, urat, musikanti krita starpa ar apreibinoschu tuschu, un dseija beidsahs nesaprotamā, spehzigā trokñi. Sakummahte parahditjahs durwīs, us rolahm plahti ar milsigu kringeli nesdama, un tamehr tehwstenzinaja par parahdito godu, tamehr wina peedahwaja dseedatajeem un tuwakeem pasibstameem no fawa zepuma, kuram waijadseja buht loti gahrdam, jo warenā maiseš gabala ihpaschneeki nebija warejuschi nozeestees, paschi labu daku no Zahru kringela nenofmeket. No turenēs mehs, sem musikas faxahm, peenahzahm scheit, un, sem musikas fskahm, skolotajs uskahpa skatuwē un laida svehtku runu valā. Warenš un aifgrahboschā runatajs ir muhsu skolotajs! Ne ween instrumenti apluža, bet ori sakumneeki tfscholoschana nosire, un

Berlinē, 20. Merķā 1890. Wilhelms.
Anglija. Skotijā ustaitsis visleelakais dzelzsceļa tilts
Fortas juhras līdzī, un ir 2427 metrus gars. Pee ūki tilta
dajuschi 7 gadus deen' un nakti pee elektrostatītēs gaismas 2000 strā-
neku. Tilts stāv 45 metrus augstu pār uhdeni pašuma laikā.
ir taisits no tehrauda. Tilta buhwes meisteri bijuschi Dschons
lers un Benjaminsch Bekeris. Schis milsu tilts maksā līdz 20 m
rubli.

No eeksfchsemehm.

No Peterburgas. Beidzamā wilzeenā no prehmiju aisseņo
efot leelo winnestu no 200 tuhkf. rubleem kahda weza kēkfscha winneju
kas jau 30 gadu pee weena un ta pascha funga, kahda tirgona Pe-
burgā, uſtizigi falpojuſti.

Peterburgas naudas kaltawa latot ieta naudas par 25 milj. rubleem, fudraba naudas par 2 milj. rubleem un wara naudas par 200 tuhfst. rubleem.

Dodefa ee-eet kahda bode smalti apgehrvees jaunkungs, proh
damš 10 mahrzinäs führupa. Tirkotajš waizä: „Kur tad laj führup
eeleij, — Jums jau naw neweena traufa?“ — Jaunkungs atbild
„Leijeet manā gardibinē!“ — Tirkotajš brihnidamees faka: „Ju
fawu smalko gardibini sakehſſeet, un tad wairs newareseet leetat.“ —
Jaunkungs atteiz: „Jums par to naw nekahda data, kur es fawu fü
rupu leeku eeleet.“ — Tirkotajš paklusa, pеeleij gardibini vilnu o
führupu un noleek to jaunkungam preekſchā. Schis mudigi gardibin
pakampis, to usbahsch tirkotajam galwā, ta la galwa un azis ir vilnoe
ar führupu. Ba to laiku mentſchigais jaunkungs peefkreij mudigi ve
naudas lahdes un pakampj 600 rublu, ifskreedams pa durwim ahré
Kamehr tirkotajš no fchi nepatihkamā salduma dauds-mas bija tapio
walā, gudrais saglis jau bija projam.

Widseme.

No Ikschiles, 10. Merzā. Pagahjuscho pirmdeen muhsu pa
gasta teesa pehz trim mehnescHEEL pirmo reis notureja sawu jehdeschann,
Gan jahrihnahs, kā muhsu Ikschilneeki scho gaxo laiku bēt teefas is-
turejuschi; jo prozeses west, ir winu mihkakais darbs. Nefinu, wa-
wifur tā ir, bet pee mums reti lahdz wihrs, kam naw sawas prozeses.
Par wifadeem neckeem skreen tuhlit pee teefas, un ne ween pee pirmahē
instanzes ween, — bet tad nahk apelazija pehz apelazijas. Kaut jē
tee Lautini desmit reis aydomatos, pirms prozeses eefahz; jo ari par
winneta prozeze ne-atmalkā nolaweto laiku. AmerikaneesHEEL ir sa-
kams wahrdz: laiks ir nauda, — bet to muhsu semneeki nei saprot
nei ari eewehro. — n —

No Dselsawas. Ir 6. Merza deena, kurā schihs rindinas rakstu. Snegs ir galigi nokusis, — tikai pa olnizahm waj peekraste war eeran dīst kahdus retus sneega vahlumus. Daschi gahju putni jau klast, la zihruki, strasdi, lihwites un ziti. Tamdeht mas zeribas, waj waire dabuhs ar ragawahm braukt, kaut gan daudseem wehl seemas zela u loti waijadfigs. Daschi Dsellsaweechu jaunekli, nebuhydami ar fcheijenes pelku meerā, aiseet us plosteeem. Schihs ir pirmais gads, kur muhja jaunekli ismehginafees par plostnekeem.

No Leelwahrdes. Scho seem' pee mums bija mas laba ra-
gawu zela, un tamdeht semkopji stipri nokawejahs ar seemas darbeem,
malkas un baiku weßchanu. No Wasflawja nu gan usnahza laba kahrt
fneega un notaifijahs labs ragawu zelsch, un tamdeht zerejahn, sawuo
seemas darbus kahrtigi nobeigt, — bet schai zeribâ bijahm wihschees.
25. Februarî fneegs pee stipra deenwidus wehja sahka kust, un vebz kah-
dahm deenahm bija pagalam nokufis. — 2. Merzâ pee mums Daug-
was un Ogres upehm isgahja ledus gluschi meerigi, nekahdu breesmu
nedaridams. Behz ledus iseechanas pa Ogres upi eefahlahs ploftu
laifhana, kuru scho pawafar' efot pee wairak sunteem. Bet ta ka scho
seem' bija mas fneega, un tas pats nokufa bes leetus, tad Ogres upê ir

weest atstahja bufeti, lai no swarigahs runas ne pus wahrdina nepa-
saudetu. Un bija ari ko flausitees! Schi runa bija netik ween tamdebl
eewehejrojama, ka winu wareja olektim mehrot (wilkahs apaku stundu),
bet ari apbrihnojama sawa fatura smaguma dehl, ko nogidahm tikkab
no runataja aifgrahbtä gihmja, mehtadamahm rokahn, fa ari no tam,
ka winsch katu teikumu 3—4 reisas atkahrtoja. Protams, fa no garo
gruhtä darba tam fweedri straumehm pluhda, un pehrkondimdoschais
utä bija tamdebl ar waiga fweedreem pelnits."

Tahkak ko maniju, no ka P—neeku beedribai sposchu nahkotni paregoju. Jaunajā beedribā kahda ihpaschiba atrodama, kura tikai lelās, eewejojusčās beedribās mehds parahditees, proti — schkelschanabs. Pee schi atraduma nahju it nejauschi. Dsejas flandinot, eewehroju jauku, brihnischki gaischu atbalstu birsē, pretim flatuwei. Apbrihnoju pee fewis scho lihds schim ne no weena ne-useeto brihnumu un patei-
zos dabai, la wina zaur sawahn dahwanahm, Loreleju klintis misā paſaukē daridama pasīhstamas, ari Latviju naw aismirſusi. Dſeſeju pat-
laban pee bufetes sawas flahpes, kad no flatuves atſlan dſeija; „Beh-
rit, manis kumelik!“ Gribu steigtees dſeedatajeem tuval, — ſe top
manas kahjus no minetā atbalſa kā ar burwigahm ſaitehm pee ſemēs
ſaiſitās. Saki pats, mihlais laſitās, ko no tam lai domā, kad, mesch-
male ſostahjeeš, fauz: „Tu eſi pintikis!“ un iſ mescha Tew atbalſs
atbild: „Un tu — nelga?!” — Koris dſeed: „Behrit, manis kumelik.“
un nezīk tahu atbalſojahs gaischi un ſaprotami: „Seedej mani linu
laulk!“ — Koris: „Es tev pahri nedarisch.“ Atbalſs: „Ar ſileemi
ſeedineem.“ — Preelſch ſchahdeem dabas brihnumeem eſtahweju ar
vihjaſchanu un buhweju tahs traſakalhs gaiſa pilis pahr ſawa atraduma
nahkoſcheem parahfumeem. Es ſtahwu un dſirdu, zif fauſi un ween-
lahrschi lahdſ ſakumneeks scho nedſirdeto atbalſu iſſkaidro. Winsch, ar
coku uſ bufeti ſiſdams, ſaka: „Arweenu eſmu teižis, la ſtrihdiſch ir
abſ. Zaur ſtrihdiu iſzehlahs muhſu beedribā ſchkeſchanabs, wina
ſadalijsahs diwās partijās, un mums weefeem bija tas labums, ſatu
oſeju dubulti dſirde!“

[View post](#) [View feed](#)

15 翻译

Kas buhs braujis no Skrundas us Emboti, tas finahs, kur
Briakumuischa atrodahs. Jauka predaja galā, leijpus pafchas pils,
zandrihs pret deenwideem, ir daschadi lapu ūki, furus nosauz par
oarku, un tad leijup atrodahs esars. Kad daba nahk fawā jaukumā,
kad fchi ir pateesi patihsama weetina. Vahr fcho esaru nostahjta fchahdu
eiku: Senakos laikos tai weeta, kur tagad ejars, bijusi lantla. Kad
ojiss seena laiks, tad laudis tur strahdajuschi baru bareem, — mihres-

